

Sonraki Metinlerde Yasa'nın Tekrarı

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: 2Kr. 22, Neb. 9:6, Yer. 7:1-7, Mez. 148:4, Yer. 29:13, Mik. 6:1-8, Dan. 9:1-19.

HATIRLAMA METNİ: “Öyleyken RAB atalarınızı sevdi, onlara bağlandı. Bugün olduğu gibi, onların soyu olan sizleri bütün halkların arasından seçti” (Yasa'nın Tekrarı 10:15).

Kutsal Kitap'la, özellikle de Eski Ahit'le ilgili büyüleyici şeylerden biri de, kendisine ne kadar sık atıfta bulunduğudır. Yani, Eski Ahit'in sonraki yazarları ne demek istediklerini anlatmak için önceki yazılardan yararlanır, onlara atıfta bulunurlar.

Örneğin Mezmur 81, Mısır'dan Çıkış kitabına geri döner ve Mezmurcu şu sözleri yazarken On Emir'in başlangıcından neredeyse kelimesi kelimesine alıntı yapar: “Seni Mısır'dan çıkaran Tanrın RAB benim” (Mez. 81:10).

Tüm Eski Ahit boyunca, Yaratılış kitabına (özellikle Yaratılış öyküsüne) atıfta bulunulur; örneğin “Ben Yeremya yere baktım, şekilsizdi, boştu, Göğe baktım, ışık yoktu” (Yer. 4:23; Ayrıca bkz. Yar. 1:2).

Ve evet, Eski Ahit'in sonraki yazarları, örneğin peygamberler, birçok kez eski İsrail'in antlaşma uyarını sürdürdüğü yaşamında çok merkezi bir işlevi bulan Yasa'nın Tekrarı'nın kitabına atıfta bulundular. Bu hafta kitabın sonraki yazarlar tarafından nasıl kullanıldığına odaklanacağız. Yasa'nın Tekrarı'nın hangi kısımlarını kullandılar ve bugün bizi ilgilendiren hangi önemli konulara değindiler?

*11 Aralık Sebti Gününe hazırlık için bu haftanın konusunu çalışın.

Yasa Kitabı

Kral olduğunda sekiz yaşında olan Yahuda Kralı Yoşiya, savaş alanındaki ölümden önce 31 yıl (M.Ö. 640 – M.Ö. 609) hüküm sürdü. Hükümdarlığının on sekizinci yılında, en azından bir süreliğine, Tanrı'nın halkının tarihini değiştiren bir şey oldu.

2. Krallar 22. bölümü okuyun. Bu olaydan hangi dersleri çıkartabiliriz?

Araştırmacılar, pek çok yıllar boyunca halk için kayıp olduğu anlaşılan “Yasa Kitabı'nın” (2Kr. 22:8) Yasa'nın Tekrarı kitabı olduğu sonucuna uzun zaman önce varmışlardır.

“Yoşiya bu eski el yazmasında kayıtlı olan teşvikleri ve uyarıları ilk kez duyduğunda derinden etkilendi. Allah'ın İsrail halkının önüne koyduğu seçimi, ‘yaşamı ve ölümü, bereketi ve laneti’ (Yasa'nın Tekrarı 30:19) daha önce hiç bu denli belirgin bir şekilde kavramamıştı. . . Kitap, Allah'ın Kendisine tamamen güvenenleri tümüyle kurtarma isteğine dair güvencelerle doluydu. Allah onların Mısır'daki esaretten kurtuluşlarını sağladığı gibi, aynı şekilde onları Vaat Edilen Ülke'ye yerleştirmek ve yeryüzündeki ulusların başı yapmak için kudretle çalışacaktı.”—Ellen G. White, *Geçmişten Sonsuzluğa 2*, s. 235; (*Peygamberler ve Krallar*, s. 393.)

Bir sonraki bölümün tamamı boyunca Kral Yoşiya'nın nasıl ciddi bir şekilde RAB'bin yolunu izlemeye, O'nun buyruklarını, öğütlerini, kurallarını candan ve yürekte uygulamaya çalıştığını görebiliriz (bkz. 2Kr. 23:3; Yas. 4:29, Yas. 6:5, Yas. 10:12, Yas. 11:13). Bu reform “Kâhin Hilkiya'nın RAB'bin Tapınağı'nda bulunduğu kitapta yazılı yasanın ilkelerini yerine getirmek amacıyla, cincileri, ruhçuları, aile putlarını, öteki putları, ayrıca Yahuda ve Yerusâlim'de görülen bütün iğrençlikleri silip süpür[meyi]” de kapsıyordu (2Kr. 23:24).

Yasa'nın Tekrarı, çevrelerindeki ulusların uygulamalarına kapılmaları için uyarılar ve öğütlerle doluydu. Yoşiya'nın eylemleri ve Samiriye'deki putperest rahiplerin idam edilmesi de dahil olmak üzere yaptığı her şey (2Kr. 23:20), Tanrı'nın halkının kendilerine emanet edilen hakikatten ne kadar uzaklaşmış olduklarını gözler önüne seriyordu. Olmaları gereken kutsal halk olarak kalmak yerine, genellikle *Biz Rabbimizle iyiyiz, teşekkür ederiz* diye düşünmelerine rağmen dünyaya taviz vermişlerdi.

Ne kadar tehlikeli bir aldatmaca!

Kendi evlerimizde ve hatta kilise kurumlarımızda, Rab'be gerçekten tüm kalbimiz ve canımızla hizmet etmek için hangi şeyleri iyice düzenlememiz gerekebilir?

Göklerin Gökleri

Yasa'nın Tekrarı kitabı, yasanın ve antlaşmanın yalnızca İsrail'in Tanrı ile olan ilişkisi için değil, aynı zamanda "seçilmiş" halk olarak ulusun amacı için de merkezi olduğunu açıkça ortaya koymaktadır (*Yas. 7:6, Yas. 14:2, Yas. 18:5*).

Yasa kavramının ve İsrail'in seçilmiş olma durumunun vurgulandığı Yasa'nın Tekrarı 10:12–15 ayetlerini okuyun. Peki, Kutsal Kitap "göklerin gökleri" ifadesiyle ne demek istiyor? Musa bu ifadeyle ne anlatmak istiyor?

"Göklerin gökleri" ifadesinin ne anlama geldiği, en azından buradaki bağlamda tam olarak açık değildir, ancak Musa Tanrı'nın ihtişamına, gücüne ve görkemine işaret ediyor. Yani, sadece göğün kendisi değil, "göklerin gökleri" de O'na aittir. Bu, büyük olasılıkla Tanrı'nın tüm yaratılış üzerindeki tam egemenliğine işaret eden bir deyimdir.

Aşağıdaki, ilk kez Yasa'nın Tekrarı kitabında geçen ifadelere dayanan ayetleri okuyun. Her birinde hangi noktaya değiniliyor ve Yasa'nın Tekrarı kitabının oradaki etkisini nasıl görüyoruz?

1Kr. 8:27 _____

Neb. 9:6 _____

Mez. 148:4 _____

Özellikle Nehemya 9. bölümde, Yaratan'ın Allah olduğu ve sadece O'na ibadet edilmesinin gerekli olduğu vurgusu açıktır. "Gökleri, göklerin göklerini, bütün gök cisimlerini, yeryüzünü ve içindeki her şeyi, denizleri ve içlerindeki her şeyi sen yarattın" (*Neb. 9:6*). Aslında, Nehemya 9:3 ayetinde, büyük olasılıkla Yoşiya zamanındaki gibi Yasa'nın Tekrarı kitabı olan "Yasa Kitabı'nı okudular" diyor. Bu, birkaç ayet sonra Levililer'in Tanrı'ya övgülerinin ve ibadetlerinin ortasında neden doğrudan Yasa'nın Tekrarı kitabından gelen bu "göklerin gökleri" ifadesini kullandıklarını da açıklıyor.

Tanrı sadece yeryüzünün değil, "göklerin gökleri'nin" de yaratıcısıdır. Şimdi, bunun çarpmıha giden aynı Tanrı olduğunu düşünün! Tanrı'nın bizim için yaptıklarına karşılık olarak O'na ibadet etmek neden bu kadar uygun bir cevaptır?

Yeremya'da Yasa'nın Tekrarı

Yıllar önce, genç bir adam, bir agnostik ne olduğuna ve kendisini nereye götürdüğüne bakmaksızın tutkulu bir biçimde hakikatin peşine düştü. Nihayetinde sadece Baba Tanrı'ya ve İsa'ya iman etmekle kalmadı, aynı zamanda Yedinci Gün Adventist mesajını da kabul etti. Kutsal Kitap'taki en sevdiği ayet, "Beni arayacaksınız, bütün yüreğinizle arayınca beni bulacaksınız" diyen Yeremya 29:13 ayetiydi. Yıllar sonra Kutsal Kitap çalışırken bu ayeti yeniden buldu, ancak çok daha eski olan Yasa'nın Tekrarı kitabında. Yani, Yeremya onu Musa'dan almıştı.

Yasa'nın Tekrarı 4:23-29 ayetlerini okuyun. İsrail'e verilen bu söz hangi konudur ve bugün bizimle nasıl ilişkilendirilebilir?

Daha önce gördüğümüz gibi, Yasa'nın Tekrarı kitabı Kral Yoşiya döneminde yeniden keşfedilmişti ve Yeremya da hizmetine Yoşiya'nın hükümdarlığı sırasında başlamıştı. Bu nedenle, Yeremya'nın yazılarında Yasa'nın Tekrarı kitabının etkisinin görülmesine şaşmamalı.

Yeremya 7:1-7 ayetlerini okuyun. Yeremya halka ne yapmalarını söylüyor ve bunun Yasa'nın Tekrarı kitabında yazılanlarla ne ilgisi var?

Musa, Yasa'nın Tekrarı kitabında defalarca Kenan ülkesindeki varlıklarının şarta bağlı olduğunu ve itaat etmezlerse Tanrı'nın kendileri için seçtiği yerde kalmayacaklarını vurgulamıştı. Yeremya 7:4 ayetindeki özel uyarıya bakın: Evet, orası Rab'bin tapınağıydı ve evet, onlar seçilmiş halktı, ancak itaatkâr olmadıklarında bunların hiçbirinin önemi yoktu.

Bu itaat, yabancılara, yetimlere, dullara davranış biçimlerini de kapsıyordu. Bu düşünce, doğrudan Yasa'nın Tekrarı kitabına ve uymaları gereken bazı antlaşma şartlarına kadar uzanıyordu: "Yabancıya ya da öksüze haksızlık etmeyeceksiniz. Dul kadının giysisini rehin almayacaksınız" (Yas. 24:17; ayrıca bkz. Yas. 24:21; Yas. 10:18, 19; Yas. 27:19).

Yeremya 4:4 ayetini okuyun ve Yasa'nın Tekrarı 30:6 ayeti ile karşılaştırın. Oradaki insanlara verilen mesaj nedir ve bu ilke bugün Tanrı'nın halkı için nasıl aynı derecede geçerlidir?

Rab Ne İstiyor?

Peygamberlerin yazılarının çoğu sadakat çağrılarından oluşuyordu. Ve bunlar sadece genel sadakat çağrıları değil, bilhassa ülkeye girmelerinden hemen önce yeniden teyit edilen antlaşmayla İsraililerin üzerine düşen yükümlülüklere uyma çağrılarıydı. Yasa'nın Tekrarı kitabının tasvir ettiği şey budur: İsrail'le Tanrı arasındaki antlaşmanın yeniden onaylanması. Rab şimdi, 40 yıllık sapmadan sonra, antlaşma vaatlerinden, antlaşmayla üzerine düşenlerden geri kalanını yerine getirmek (veya yerine getirmeye başlamak) üzereydi. Bu nedenle, Musa onlara da kendi üzerlerine düşen yükümlülükleri yerine getirmelerini tembih etti. Aslında, peygamberlerin yazılarının çoğu temelde aynıydı: Antlaşmanın kendi üzerlerine düşen kısmını yerine getirmeleri için halka yapılan çağrı.

Mika 6:1–8 ayetlerini okuyun. Rab oradaki insanlara ne söylüyor ve bunun Yasa'nın Tekrarı kitabıyla ilgisi nedir? (Ayrıca bkz. Amo. 5:24 ve Hoş. 6:6.)

Kutsal Kitap araştırmacıları Mika kitabında, Rab'bin halkını “dava ettiği” ya da antlaşmayı ihlal ettikleri için onları sorumlu tuttuğu, “antlaşma davası” olarak bilinen ayetleri görmüşlerdi. Bu vakada, Mika Rab'bin “halkından davacı” (*Mika 6:2*) olduğunu söylüyor. Buradaki “davacı” sözcüğü yasal bir anlaşmazlığı belirtmektedir. Yani, Rab onlara karşı yasal bir dava açıyordu. Buradaki betimleme antlaşmanın (ilişkisel yönüne ilaveten) yasal yönünü vurgulamaktadır. Bu şaşırtıcı olmamalı çünkü sonuçta, antlaşmanın merkezinde yasa vardı.

Mika'nın Yasa'nın Tekrarı kitabından sözleri nasıl da doğrudan aldığına dikkat edelim: “Şimdi, ey İsrail halkı, Tanrınız RAB sizden ne istiyor? Yalnız şunu istiyor: Tanrınız RAB'den korkun, O'nun yollarında yürüyün, O'nu sevin; bütün yüreğinizle, bütün canınızla O'na kulluk edin; üzerinize iyilik gelsin diye bugün size bildirdiğim buyruklarına, kurallarına uyun” (*Yas. 10:12, 13*). Aslında, Mika doğrudan alıntı yapmak yerine, Yasa'nın Tekrarı kitabındaki “buyruklarına uyun” ifadesini, adil ve merhametli olmakla ilgili olan “adil davranın” ifadesiyle değiştiriyor.

Burada görülüyor ki, dinin ve dindarlığın dış görünüşü ne olursa olsun (birçok hayvan kurbanlığı, yani “binlerce koç”), İsrail'in Tanrı ile olan antlaşma ilişkisini oluşturan şey bu değildi. Göz diktikleri tarlaları zorla aldıktan, evlere el koyduktan, birini evinden, bir başkasını mirasından ettikten sonra, bu dış görünüşteki dindarlığın ne kıymeti var? (*bkz. Mik. 2:2*) İsrail dünyaya bir ışık olacaktı ve uluslar şaşkınlıkla şöyle diyeceklerdi: “Bu büyük ulus gerçekten bilge ve anlayışlı bir halk!” (*Yas. 4:6*). Bu nedenle, bilgelikle ve anlayışla davranmaları gerekiyordu ve insanlara karşı adil ve merhametli olmak da buna dahildi.

Daniel'in Duası

Tüm Eski Ahit'te en ünlü dualardan birisi Daniel 9. bölümdedir. Daniel, Yeremya peygamberi okuyarak İsrail'in yetmiş yıllık "ıssız[lığın]" (Daniel 9:2) yakında sona ereceğini öğrendiğinde, ciddiyetle dua etmeye başladı.

Bu çok etkileyici, bir yandan hem kendi günahlarını hem halkının günahlarını itiraf ederken, aynı zamanda başlarına gelen felaketin ortasında Tanrı'nın adaletini kabullendiği dokunaklı ve gözyaşıyla dolu bir duaydı.

Daniel 9:1–19 ayetlerini okuyun. Yasa'nın Tekrarı kitabıyla doğrudan ilgili olan hangi konuları bulabilirsiniz?

Daniel'in duası, antlaşmayla üzerlerine düşen yükümlülükleri yerine getirmedikleri takdirde tam olarak başlarına gelecek olan şeylerle ilgili Yasa'nın Tekrarı kitabında aldıkları uyarının bir özetidir. Daniel iki kez kesinlikle Yasa'nın Tekrarı'nı içeren "Musa'nın Yasası'na" (*Dan. 9:11, 13*) atıfta bulunuyor. Bu durumda özellikle ondan bahsediyor da olabilir.

Yasa'nın Tekrarı kitabında söylendiği gibi itaat etmedikleri için ülkeden sürülmüşlerdi (*bkz. Yas. 4:27–31 ve Yas. 28*). Musa'nın söyledikleri (*Yas. 31:29*) tam olarak gerçekleşmişti.

İsrail'i çevreleyen ulusların onlar için "Bu büyük ulus gerçekten bilge ve anlayışlı bir halk!" (*Yas. 4:6*) demeleri yerine, İsraililerin onların önünde "alay konusu" (*Dan. 9:16*) olmaları ne kadar üzücüdür.

Daniel tüm gözyaşları ve yalvarışları içindeyken, felaket vurduğunda pek çok kişinin sorduğu şu bilinen soruyu asla sormadı: "Neden?" Hiç sormadı çünkü Yasa'nın Tekrarı kitabı sayesinde tüm bunların neden olduğunu tam olarak biliyordu. Başka bir deyişle, Yasa'nın Tekrarı kitabı Daniel'e (ve diğer sürgünlere) başlarına gelen belanın sadece kötü kader ya da kötü bir tesadüf değil, tam olarak uyarıldıkları şeyin, yani itaatsizliklerinin bir neticesi olduğunu anlamaları için bir içerik sunmuştu.

Ancak, ve belki daha da önemlisi, Daniel'in duası bu olaylara rağmen hala umut olduğu gerçeğini ifade ediyordu. Her ne kadar öyle görünse de Tanrı onları terk etmemiştir. Yasa'nın Tekrarı kitabı sadece durumlarını anlamaları için bir kaynak sağlamakla kalmamıştı, aynı zamanda yenilenme vaadine de işaret ediyordu.

Daniel 9:24–27 ayetlerindeki, İsa ve O'nun çarmıhtaki ölümü hakkındaki peygamberlik sözünü okuyun. Bu peygamberlik sözü neden Daniel'e (ve geri kalanımıza) İsrail'in sürgünü ve geri dönüş vaadi bağlamında verildi?

EK ÇALIŞMA: “Bu [Mika 6:1–8], Eski Ahit’in en harika metinlerinden biridir. Aynı Amos 5:24 ve Hoşea 6:6 gibi sekizinci yüzyıl peygamberlerinin mesajının somut örneklerindedir. Metin, peygamberin halkı Yahve’nin kendilerine karşı yönelttiği suçlamayı duymaya çağırıldığı güzel bir antlaşma davası örneği ile başlıyor. Jüri dağlar ve tepelerdir çünkü uzun zamandır oradalar ve Tanrı’nın İsrail’le olan ilişkisine tanıklık eden onlardı. Tanrı, İsrail’i doğrudan antlaşmayı çiğnemekle suçlamak yerine, onlara kendisine karşı herhangi bir suçlamaları olup olmadığını soruyor. ‘Ey halkım, sana ne yaptım?’ diyor RAB, ‘Sana nasıl yük oldum, yanıtla.’ Yoksullardan bazıları adaletsizlik karşısında ‘iyi işler yapmaktan yorulmuş’ olabilirler. Bazı arazi sahipleri kısa yoldan zengin olma fırsatlarıyla karşılaşınca antlaşma yasalarına uymaktan bıkmış olabilirler.”—Ralph L. Smith, *Word Biblical Commentary, Micah-Malachi*, 32. Cilt, s. 50.

“Bunun ardından gelen reformda, kral [Yoşiya] dikkatini putperestliğin geride kalan her izini yok etmeye çevirdi. Ülkede yaşayanlar çevre ulusların tahta ve taş putların önünde eğilme geleneklerini o kadar uzun zamandır izliyorlardı ki, bu kötülüklerin tüm izlerini silmek neredeyse insan gücünün üzerinde görünüyordu. Ancak Yoşiya ülkeyi temizleme çabasına azimle devam etti.”—Ellen G. White, *Geçmişten Sonsuzluğa 2*, s. 240-241, (*Peygamberler ve Krallar*, s. 401).

TARTIŞMA SORULARI:

❶ Elbette, bizler Yedinci Gün Adventistleriyiz ve mevcut gerçek mesajımızla kendimizi (haklı olarak) eski İsrail’in bir zamanlar bulunduğu yerde görüyoruz: Çevremizdeki dünyanın iştihaya ihtiyaç duyduğu gerçeklere sahibiz. Bu bizim için büyük bir ayrıcalıktır. Peki, bu ayrıcalıkla gelen sorumluluklarımızı ne kadar iyi bir şekilde yerine getirdiğimizi düşünüyorsunuz?

❷ Daniel olduğunuzu, ulusunuzun işgal edildiğini ve mağlup edildiğini gördüğünüzü ve tüm dini inancınızın merkezi olan tapınağın putperestler tarafından yıkılmış olduğunu bildiğinizi hayal edin. O halde, Yasa’nın Tekrarı kitabındaki bilgiler o durum içindeyken onun için (ya da başka herhangi bir Yahudi için) nasıl güçlü bir iman kaynağı olabilir? Yani, gerçekleşen her şeyi ve neden gerçekleştiklerini anlamasına kitap nasıl yardımcı oldu? Benzer şekilde, bir bütün olarak Kutsal Yazı anlayışımız, Kutsal Yazı hakkında sahip olduğumuz bilgi olmasaydı bizim için çok cesaret kırıcı olabilecek zorlu zamanlarla ve olaylarla başa çıkamamıza nasıl yardımcı olur? Cevap Kutsal Kitap’ın imanımız için ne kadar merkezi olması gerektiği konusunda bize ne öğretmeli?

❸ Sınıfta Daniel 9:24-27 ayetlerindeki 70 hafta peygamberlik sözünün üzerinden geçin. Bu peygamberlik sözünde antlaşmanın nasıl bir işlevi vardır ve antlaşma kavramı neden onun için ve bizim için bu kadar önemlidir?